

Niet de gewenste uitkomst

Afgelopen donderdag werd 'in' de Tweede Kamer het rapport gepresenteerd over de juridische en economische aspecten van het opkoopprogramma van de Europese Centrale Bank. De vaste Kamercommissie voor Financiën had dat rapport besteld na een aangenomen motie van Pieter Omtzigt van het CDA en Eppo Bruins van de Christen-Unie. In die motie riepen zij op om 'eminentie hoogleraren een aantal voorstellen te laten uitwerken tot verdragswijziging, waarbij de ECB zich meer op zijn kerntaken concentreert en minder of geen mogelijkheden heeft om bijvoorbeeld obligaties op te kopen.'

De suggestie die met deze onderzoeksvraag wordt gewekt is dat de ECB zich niet op zijn kerntaken zou richten én dat de ECB eigenlijk geen mogelijkheid zou moeten

Ik denk dat het rapport geen enkele impuls zal geven aan het initiëren door Nederland van pijnlijke keuzes

hebben om obligaties op te kopen. De daar weer achterliggende gedachte is dat het eigenlijke doel van het opkoopprogramma is om de landen uit de eurozone met de hoogste schulden uit de wind te houden.

Deze complottheorie leeft breed in de Kamer, ondanks het feit dat DNB-president Klaas Knot tegen diezelfde Kamercommissie had gezegd 'helemaal niets te kunnen' met die suggestie. Maar zoals wel vaker — zie ook de gênante brandbrief aan toenmalig ECB-president Mario Draghi — liet de Tweede Kamer zich er toch niet

van weerhouden de motie aan te nemen en dus kwam dat onderzoek er toch, met de uitkomst die iedereen die zich een beetje in de zaak had verdiept al mijlenver zag aankomen. De studiegroep onder voorzitterschap van Lex Hoogduin concludeerde dat er geen grond was om aan te nemen dat de ECB met zijn beleid andere doelen zou hebben nagestreefd dan prijsstabiliteit. De inflatie is namelijk al geruime tijd onder de doelstelling van 2%, dus is een ruim beleid noodzakelijk. Dat daarmee en passant ook financiële stabiliteit wordt bereikt (landen met hoge schulden komen niet in de problemen) is volgens de studiegroep 'mooi meegenomen'.

Wel wees de studiegroep erop dat de hoge schulden van bepaalde eurolanden alsnog kunnen leiden tot financiële instabiliteit in de eurozone. Maar dat probleem vergt dat de politiek serieus moet gaan denken aan een oplossing voor die hoge schulden en dat zou logischerwijs leiden tot pijnlijke politieke keuzes.

Niet de gewenste uitkomst. Ik denk dan ook zomaar dat het rapport geen enkele impuls zal gaan geven aan het initiëren door Nederland van die pijnlijke keuzes. Ook denk ik dat dit niet het laatste rapport is dat door de Kamer wordt besteld om te 'onderzoeken' hoe de ECB aan banden kan worden gelegd. Niet dat er dan een andere uitkomst zal zijn, maar de schuld elders leggen is altijd makkelijker dan het echte probleem onder ogen zien.

Joost van Kuppeveld is redacteur financiële markten, monetair beleid van Het Financieele Dagblad.